

بیمارستان فاطمه الزهرا (س) شهرستان حاجی آباد

<http://fzhh.hums.ac.ir>

۰۷۶۳۵۴۲۱۵۷۸-۰۷۶۳۵۴۲۱۶۸

شناسنامه پفلت آموزشی کد: FZH.MNG.P-PH=26

عنوان	مارگزیدگی
تهیه کننده	سوپر وایزر آموزش
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
سال تهیه	تابستان ۱۴۰۲
ناظر کیفی	سوپر وایزر آموزش سلامت
تایید کننده علمی	پزشک داخلی

سرم ضد مار یا آنتی ونوم (antivenom) به مقدار کافی باعث برطرف شدن تظاهرات خطرناک سیستمیک سم مار میشود ولی روی علائم موضعی چندان اثر ندارد. لذا طبیعی شدن علائم حیاتی و برطرف شدن اختلالات انعقادی بدون توجه به تورم موضعی نشانگر تاثیر و کفایت مقدار سرم است.

در صورت اختلال آزمایشات انعقادی به دستور پزشک ممکن است از تزریق فاکتورهای خونی از قبیل پلاسما و پلاکت نیز استفاده شود.

گاهی در مارگزیدگی به علت نارسایی کلیه ها ممکن است نیاز به دیالیز باشد ولی نارسایی دائمی کلیه به ندرت دیده میشود.

فلج تنفسی ناشی از سموم نروتوکسین ممکن است به سختی با تجویز سرم ضد مارگزیدگی برطرف شود و گاهی نیاز به اقدامات حمایتی تنفسی و تراکئوستومی است.

بروز عفونت در مارگزیدگی معمولاً شایع نیست مگر در مواردی که به عنوان کمک های اولیه محل گزش را بریده یا شکاف میدهند و به نحوی باعث آلودگی موضع میشوند. که در این موارد از آنتی بیوتیک استفاده میشود

درمان

در اکثر موارد درمان با انجام تست های آزمایشگاهی صورت میپذیرد که این آزمایشات در مرحله اول پذیرش و در ۴۸ ساعت اول هر ۶ ساعت یکبار تکرار میشود.

آزمایش شامل: هموگلوبین، آزمایش ادرار، اختلالات انعقادی و در صورت شوک تعیین گروه خونی، مقدار اوره و گازهای خون شریانی میباشد.

هر بیمار مارگزیده که در طی ۲ ساعت اولیه گزش دچار تورم و تغییر رنگ موضع به شعاع ۱۰-۱۵ سانتیمتر در محل گزش شد یا دچار درد و حساسیت در غدد لنفاوی بشود یا علائم سیستمیک مسمومیت را نشان دهد باید در واحد مراقبت های ویژه بستری گردد.

در بیماران با گزش مار که علائم حساسیت ندارند بستری در بخش معمولی لازم میباشد.

اقدامات لازم:

قبل از انتقال مصدوم به مرکز درمانی باید بیمار را آرام کنید و از حرکات بیش از حد او جلوگیری نمایید

هر چه سریعتر فرد را به اورژانس بیمارستان منتقل کنید و زمان را برای کشتن و گرفتن مار از دست ندهید

عضو محل گزیدگی مار را باید بی حرکت هم سطح و یا کمی پایین تر از سمت قلب نگه داشت

از بریدن محل گزش خودداری نمایید

از سرد کردن عضو با آب سرد یا یخ خودداری کنید.

treetta

www.treetta.com

علائم گزش با مار شامل: تهوع، استفراغ، بی حسی در اطراف دهان و پوست سر و گزگز نوک انگشتان، تب و لرز، تعریق، ضعف و بیحالی و سرگیجه و افتادگی پلک ها و خواب آلودگی و اختلال در تکلم و تنفس، آبریزش از دهان است.

از مشخصه های گزیدگی با مار افعی :

اختلال انعقادی خون بصورت خونریزی از بینی، وجود خون در خلط، خون در ادرار، خون در مدفوع، خونریزی در شکم و داخل چشم و مغز می باشد .

اختلال در عملکرد کلیه، کاهش سطح هوشیاری و شوک قلبی و عروقی از علائم گزش، مار افعی است.

گزش در مواقعی رخ میدهد که یک حشره برای تغذیه یا برای دفاع از خود یا مکانسیم دفاعی فردی را نیش میزند. برخی حشرات پس از نیش زدن اقدام به تزریق فرمیک میکنند که می تواند منجر به واکنش های آنی پوست که معمولا علائمی مانند: نظیر قرمزی، تورم و سوزش در ناحیه سوزش گزش می باشد.

گزش مورچه، زنبور، زنبور عسل، زنبور زرد... دردناک است و ممکن است در افرادی که به گزیدگی حساسیت دارند موجب آلرژیک شدید به نام شوک آنافیلاکسی شوند.

گزش پشه و کک بیشتر از درد موجب خارش میشود.

واکنش به نیش و گزیدگی معمولا تا چند روز طول میکشد.

مار گزیدگی

مار از مکانسیم دفاعی خود در برابر سایر موجودات و انسانها استفاده نموده و آنها را نیش میزند و یا گاز میگیرد. در ناحیه گازگرفتگی احتمالا جای دو نیش باقی میماند

علائم آن شامل: بروز درد تیز و سوزاننده در محل گزش ۱ تا ۵ دقیقه بعد از گزش، تورم ناحیه بعد از گذشت نیم ساعت تا ۴ ساعت که ممکن است در عرض ۱۲ تا ۲۴ ساعته افزایش یافته و کل اندام مبتلا را درگیر نماید

احتمال بروز لؤلول های کوچک در محل گزش پس از گذشت ۲۴ تا ۳۶ ساعت